

Slutrapport

Team: **Karriärutveckling för alla**

Period: oktober 2009 - april 2010

Namn, kontaktuppgifter och yrkesfunktion på alla i teamet:

- **Eva Bruhn**, platsansvarig och vårdlärare, Kompetensutvecklingsinstitutet. Privat utbildning. eva.bruhn@kui.se, 08 – 650 23 59
- **Monika Lagerström**, förskolechef, Saltsjö-Duvnäs Montessoriförskola. Privat förskola. monika.lagerstrom@sdmf.se 08 - 718 05 70 www.sdmf.se
- **Helén Vedlé**, karriärcoach och utbildare, Get ready! – karriärcoaching & stresshantering. Privat företag. Helen.vedle@getready.se www.getready.se

Syftet med arbete:

Alla i Nacka från 3 – 83 år ska kunna välja sin egen karriär.

Nacka kommun har ett mål - Karriärutveckling för alla. Med frågan - Hur utvecklar vi karriär kompetens hos individer från förskola till vuxna "från 3 år till 82 år"

Målgrupp:

Vi har valt att arbeta med tre målgrupper

- 1) Barn: 3-7 år
- 2) Tonåringar: 13-18 år
- 3) Vuxna som går undersköterskeutbildning

Mål:

Vi vill se om vi med modern och alternativ karriärcoaching kan få människor i olika åldrar att inse att de själva kan välja sin egen karriär.

Att medvetenheten har höjts hos individerna om att

- det finns många möjligheter i arbetslivet
- de SJÄLVA kan göra EGET karriärval

Så mäter vi att vi når målet:

VAD mäter vi:

Samma frågor för alla ålderskategorier

1. Vad betyder ordet karriär
2. Vad jobbar/jobgade din mamma med
3. Vad jobbar/jobgade din pappa med
4. Skriv ner alla yrken du kommer på
5. Vad vill du bli? (Yrke) (du kan skriva flera alternativ)
6. Vad vill du bli (Yrke) om det inte fanns några hinder? Vad skulle ditt drömjobb vara om det inte finns några hinder? (du kan skriva flera alternativ)
7. Vad har du för känsla inför dina studier) (klarar dig bra) skala 0-10 otrygg/trygg
8. Hur stora chanser tror du att du har att du SJÄLV kan välja ditt yrke?
9. Skala 0-10 liten chans/stor chans

HUR mäter vi:

5 djupintervjuer i varje målgrupp före och efter testerna. Samma frågor före och efter.

Tester som är gjorda:

Förändringar som testats, PDSA-cyklar

(och hur det gått, inklusive vilka tester som pågår / är permanentade / inte fungerat):

Målgrupp 3-7 år

INGÅNGSVARIABEL:

Har gjort inledande intervjuer/utgångsläget med 5 barn, se ovan under VAD/frågor

TEST 1

Har bjudit in en föreläsare som höll en föreläsning för 18 barn inklusive de intervjuade

TEST 2

De intervjuade var på ett studiebesök på föreläsarens arbetsplats

TEST 3

Spel

UTGÅNGSVARIABEL:

Har gjort avslutande intervjuer med 5 barn, se ovan under VAD/frågor

Målgrupp 13-18 år

INGÅNGSVARIABEL:

Har gjort inledande intervjuer/utgångsläget med 5 ungdomar, se ovan under VAD/frågor

TEST 1

Seminarium och individuella karriärövningar: medvetenhet och motivation att själv välja

TEST 2

Seminarium och individuella karriärövningar: hinder, kompetens, intressen

TEST 3

Seminarium och individuella karriärövningar: yrken, branscher, intervjuer & research

UTGÅNGSVARIABEL:

Har gjort avslutande intervjuer med 5 ungdomar, se ovan under VAD/frågor

Målgrupp vuxna

INGÅNGSVARIABEL:

Har gjort inledande intervjuer/utgångsläget med 5 vuxenstuderande, se ovan under VAD/frågor

TEST 1

Föreläsning internt av personal: Coachande arbetssätt - fortbildning

TEST 2

Föreläsning av extern föreläsare: Akutsjukvård i hemmet, sjuksköterska inom ASIH (Avancerad Sjukvård i Hemmet) föreläste för undersköterske-studerande

TEST 3

Studiebesök på sterilcentralen, Södersjukhuset

UTGÅNGSVARIABEL:

Har gjort avslutande intervjuer med 5 vuxenstuderande, se ovan under VAD/frågor

PDSA – Planera Göra Studera Agera (Plan Do Study Act):

Målgrupp 3-7 år

Förändring att testa:

Kan vi hjälpa de yngre barnen att lära sig göra egna val :

- *bli motiverade att fundera på vad de vill arbeta med*
- *förstå att de själva kan besluta om sitt yrkesval*
- *bli aktiva i sina egna val*

Hypotes:

Yngre barn blir påverkade av vad som händer i deras närmiljö just nu. Är det december blir svaret på ”- Vad vill du jobba med när du blir stor” helt självklart för många ”Lucia” De blir påverkade vad de ser på TV och några, men inte många, av vad föräldrar arbetar med. Men de barn som jag möter i den här åldern har ett mycket gott självförtroende och höga tankar om sina studier på förskolan. De har egna idéer om vad de vill arbeta med och de ser inga hinder. De tycker alla att det är självklart att de är de själva som väljer vad de vill arbeta med och inge annan.

Mätning:

Intervjuer, föreläsning, studiebesök, spel, samtal

P Planera: Vad tror vi kommer att hända när vi genför förändring? (hypotes)

Alla som är med i testerna kommer att bli mer upplysta

Vad: Genom intervjuer, studiebesök och föreläsning

Vem: 5 barn i olika åldrar

Vad tror vi kommer att hända när vi genför förändring?

D Göra: Genomför förändringen enligt planen, dvs Testa

TEST 1:

Föreläsare kom i december

TEST2:

Studiebesök genomfördes i januari

TEST3:

Spel om olika yrken spelade vi lite då och då under februari

S Studera/Analysera: Hur gick det? Redovisa och tolka data+ jämför med hypotes

De 5 barn som var med hade alla redan vid ingång mycket gott självförtroende och hög tro om att de själva kan välja sitt blivande jobb. Ordet yrke var för svårt för samtliga. Efter testerna kunde jag konstatera att alla 5 lärde sig något och kunde benämna fler yrken och kom på fler yrken de själva vill välja. Barnen mellan 3-7 har en god framtids tro och en hög känsla för sina studier på förskolan. Alla 5 i alla åldrar tyckte att frågorna; "Vad vill du bli" och "Vad är ditt dröm yrke" var samma fråga!

A Agera: Slutsatser drar vi av testet? Nästa steg? (införa, förkasta)

Det blir ett genombrott av att testa och genomföra intervjuer, studiebesök, bjuda in föreläsare.

För att fler barn i en barngrupp ska få vara med i det här genombrottet behövs det mycket mer tid.

Målgrupp 13-18 år

Förändring att testa:

Kan vi med moderna karriärövningar få tonåringar att själva:

- bli motiverade att fundera på sitt karriärval,
- förstå att de själva kan besluta om sitt yrkesval
- bli medveten om upplevda inre och yttre hinder samt att arbeta bort dessa
- vilja komma fram till vad de vill arbeta med
- bli aktiva i sitt eget karriärval

Hypotes:

Ungdomar blir påverkade av inre tankar, föräldrar, skolan, kamrater och media i deras karriärval. De blir påverkade av "råd" från alla håll. De har ingen metod hur de kan komma fram till olika vägval och utvärdera dessa. För de flesta är det slumpen som avgör vilket yrke de får. Det kostar samhället miljardbelopp att ungdomar väljer utbildningar som de inte fullföljer eller utbildningar som de sedan inte utnyttjar. Dessutom stängs andra ute från utbildningar för att platserna är upptagna.

Mätning:

Olika moderna karriärövningar. Individuella övningar, seminarier och workshops.

P Planera: Vad tror vi kommer att hända när vi genför förändring? (hypotes)
Att de får stärkt självförtroende att de själva kan ta beslut att de vill styra sitt eget karriärval. Att de börjar vägen att komma fram till vad de själva vill ha för yrke.

D Göra: Genomför förändringen enligt planen, dvs Testa
Genomfört övningarna vid olika tillfällen. Det svåra var att få alla deltagarna att hinna komma vid samma tillfällen. Fler tillfällen fick inbokas.

S Studera/Analysera: Hur gick det? Redovisa och tolka data+ jämför med hypotes
TEST 1

*Seminarium/individuella karriärövningar: medvetenhet och motivation att själv välja
Ungdomarna blev mycket intresserade att de verkligen själva kan ta beslut. De arbetade flitigt under tiden tillsammans och efteråt mejlade en förälder och var mycket positiv och undrade vad vi gjort eftersom barnen var så inspirerade och satt hemma och arbetade med uppgiften.*

TEST 2

*Seminarium och individuella karriärövningar: hinder, kompetens, intressen
Ungdomarna jobbade på ett för dem nytt sätt att tänka på vad de vill göra. De arbetade med en speciell hinderövning. Arbetade med en övning som utgår att det ska vara roligt man ska inte bara vara duktig.
De kom på nya yrken och arbetsuppgifter de inte tänkt på innan.*

TEST 3

*Seminarium och individuella karriärövningar: yrken, branscher, intervjuer & research.
Ungdomarna fortsatte in i att fundera på möjligheter som för dem är intressanta och vi gick vidare i hur de ska jobba vidare med att få information om det som intresserade dem.
De la upp en plan hur de ville gå vidare*

A Agera: Slutsatser drar vi av testet? Nästa steg? (införa, förkasta)
*Det är ett bra sätt att jobba med ungdomar. Ytterligare 4-5 tester bör göras för att komma fram till målet. Men tiden var för knapp för detta upplägg.
Processen är lång och borde ligga i skolan.*

Nästa steg vore att få lektionstid för att jobba med karriärcoaching. Helst från årskurs 7. Utmaningen ligger i att skolan inser att karriärcoaching är en del av utbildningen samt att samarbeta med SYV som många gånger inte har karriärcoachutbildning och har för lite tid för att hinna jobba från åk 7. Självklart är det ett ekonomiskt problem för karriärchecken läggs nu i skolans allmänna pott av pengar i de kommunala skolorna, pengarna är inte öronmärkta för karriärcoaching och utomstående coacher släpps inte in. Dessutom är checkens belopp för lågt för att kunna genomföra ett fullständigt karriärprogram.

Målgrupp vuxna

Förändring att testa:

Kan vuxnas syn på sina karriärmöjligheter förändras?

Hypotes:

Vuxna påverkas av arbetssituationen, vilka jobb de fått genom åren, vilken inställning de har och har haft till skolan och undervisning. Vuxnas inställning till sina egna möjligheter påverkas av deras inställning till studier samt förändras när de får mer kunskap om sina möjligheter.

Mätning:

Interna och externa föreläsningar, studiebesök, samt undervisning under utbildningen.

P Planera: Vad tror vi kommer att hända när vi genför förändring? (hypotes)
Våra studerande är vuxenstuderande. De studerande ser större möjligheter till egna karriärval, än tidigare allteftersom usk-utbildningen fortskrider. De upptäcker fler sätt att hitta olika yrken.

D Göra: Genomför förändringen enligt planen, dvs Testa
Studerande tror inte att de längre är attraktiva som arbetskraft. De vill inte studera mer än nödvändigt i början av utbildningen. De tycker att de behöver lön mer än utbildning i början. De inser från början att mer utbildning oftast ger mer lön, men de tittar endast på vad de har i dagsläget, i början. Vuxenstuderande blir mer intresserade att läsa vidare när de får uppdaterad information om arbetsmarknadssituationen.

S Studera/Analysera: Hur gick det? Redovisa och tolka data+ jämför med hypotes
Fler studerande vill läsa vidare till sjuksköterska i mars 2010 än vid starten november 2009. Då de studerande får information om yrkesmöjligheter, samt variation i undervisningen (information, grupparbeten, studiebesök, föreläsningar), förstår de sina karriärmöjligheter.

A Agera: Slutsatser drar vi av testet? Nästa steg? (införa, förkasta)
Vi behöver informera vuxenstuderande tidigare än idag om olika valmöjligheter. Vi behöver informera vuxenstuderande tidigare än idag om behörighetskrav till olika utbildningar på gymnasie- och högskolenivå. Vi behöver informera vuxenstuderande tidigare än idag om arbetsmarknadsutvecklingen inom sjukvården. Vi behöver göra testerna oftare och över längre tid, samt med helst samtliga studerande från samma utbildningsgrupp och år.

Resultat:

1 Vad betyder ordet karriär?

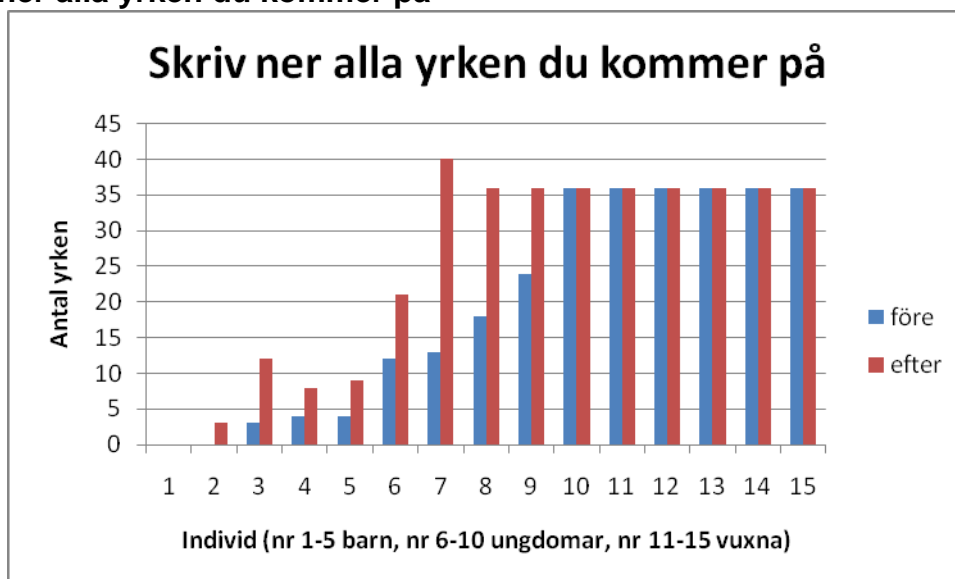
3-7 år	13-18 år	Vuxna
Inga barn kunde förklara ordet karriär varken före eller efter testerna Ordet jobb kunde de äldsta i gruppen före.	Före: 2 av 5 kunde förklara "att man lyckas med sitt yrke" "Livsmål att sträva efter att uppnå" De andra svarade inte. Efter testerna svarade 5 varianter på att det man vill göra/ lyckas mm	Alla hade koll på betydelsen av ordet karriär både före och efter testerna. Karriär betydde att trivas i sitt jobb.

2 Vad jobbar/jobgade din mamma med? 3 Vad jobbar/jobgade din pappa med?

3-7 år	13-18 år	Vuxna
2 barn visste både föräldrarnas	3 svarade yrket	Alla visste vad föräldrarna

yrken före testerna. Efter testerna visste 3 barn.	1 svarade vad de jobbade med för arbetsuppgifter 1 svarade var de jobbade	jobbade med.
--	--	--------------

4 Skriv ner alla yrken du kommer på

3-7 år		13-18 år		Vuxna	
Före test	Efter test	Före test	Efter test	Före test	Efter test
3 år 0	0	12	21	Fler än 36	Samma resultat
4 år 0	3	13	40		
5 år 3	12	18	36		
6 år 4	8	24	36		
7 år 4	9	36	36		

Vi hade gjort max 36 rutor i formuläret en del trodde då att de inte skulle skriva fler yrken

5 Vad vill du bli? (yrke) (du kan skriva flera alternativ)

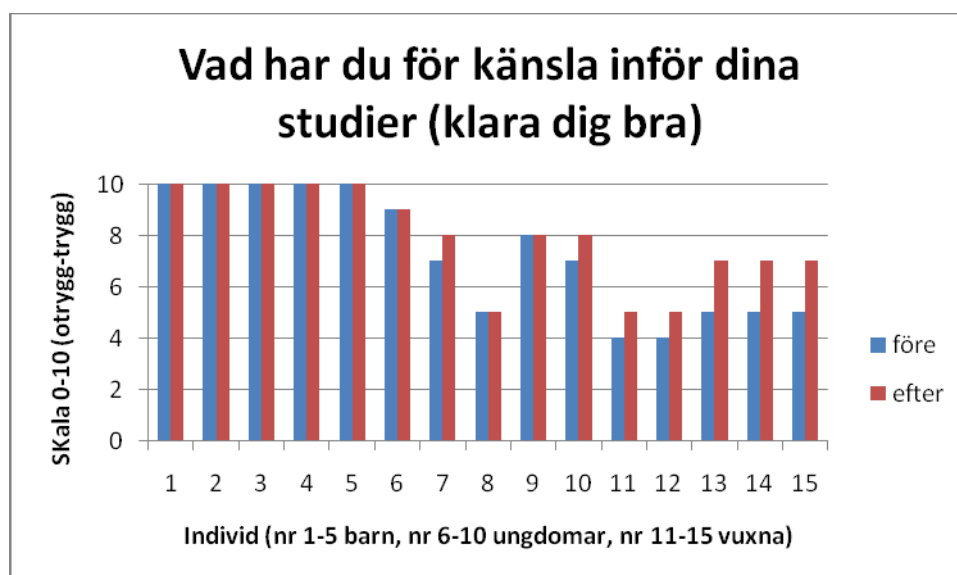
3-7 år	13-18 år	Vuxna
Före: 5 vet vad de vill bli Efter: 5 vet vad de vill bli men alla har ändrat sig.	Före 1st inget svar 2st 2 yrken + anställningsform 1 st beskrivande mål 1 st 11 yrken Efter: 5 st: 1-6 yrken	Före: 5 vill bli undersköterskor varav 2 av dem vill läsa vidare till sjuksköterska. Efter: 5 vill fortfarande bli undersköterska och nu vill alla 5 läsa vidare till sjuksköterska.
<i>De ser fler möjligheter</i>	<i>De har blivit mer medvetna om vad det finns för yrken och vad de vill göra</i>	<i>Dom har kunskap att det inte kommer att finnas så många undersköterska jobb i framtiden och att man kan läsa till sköterska även om man inte är ung.</i>

6 Vad vill du bli om det inte fanns några hinder? – Vad skulle ditt drömjobb vara om det inte finns några hinder? (du kan skriva flera alternativ).

3-7 år	13-18 år	Vuxna
--------	----------	-------

Före test	Efter test	Före test	Efter test	Före test	Efter test
Barnen upplever att vi ställer samma fråga en gång till.		3 yrken 1 yrke Beskrivande ej svarat ej svarat	3 yrken 4 yrken 2 yrken 3 yrken 6 yrken	Hjärnkirurg Psykolog Barnmorska Hälsocoach Skogsbruk	Hjärnkirurg Psykolog Barnmorska Hälsocoach Skogsbruk
<i>De ser ingen skillnad med vad de vill bli och drömjobbet. De ser inga hinder.</i>		<i>Reflektion mellan fråga 5 och 6 2 st De har <u>fler</u> jobb i drömjobb än vad vill du bli (de ser hinder) 3 st skriver något <u>annat</u> i drömjobb än de skrivit i vad vill du bli</i>		<i>Dom har inte ändrat inställning till drömjobbet efter testerna. Dom har insett att de kan få ett säkrare och mer avancerat jobb som sjuksköterska. Men de tycker inte det är realistiskt att jobba för att komma till drömjobbet</i>	

7 Vad har du för känsla inför dina studier (klara dig bra) skala 0-10 otrygg-trygg

3-7 år		13-18 år		Vuxna	
Före test	Efter test	Före test	Efter test	Före test	Efter test
3 år 10	10	9	9	4	5
4 år 10	10	7	8	4	5
5 år 10	10	5	5	5	7
6 år 10	10	8	8	5	7
7 år 10	10	7	8	5	7

8 Hur stora chanser tror du att du har att SJÄLV kunna välja ditt yrke?

3-7 år		13-18 år		Vuxna	
Före test	Efter test	Före test	Efter test	Före test	Efter test
3 år klart jag väljer själv	klart jag väljer själv	8	9	5	5
4 år klart jag väljer själv	klart jag väljer själv	8	10	5	5
5 år klart jag väljer själv	klart jag väljer själv	4	8	5	8
6 år klart jag väljer själv	klart jag väljer själv	5	9	5	8
7 år 10	10	7	9	5	8
<i>Dom tyckte frågan var</i>		<i>Stor skillnad innan om de</i>		<i>Genom att de tror sig kunna</i>	

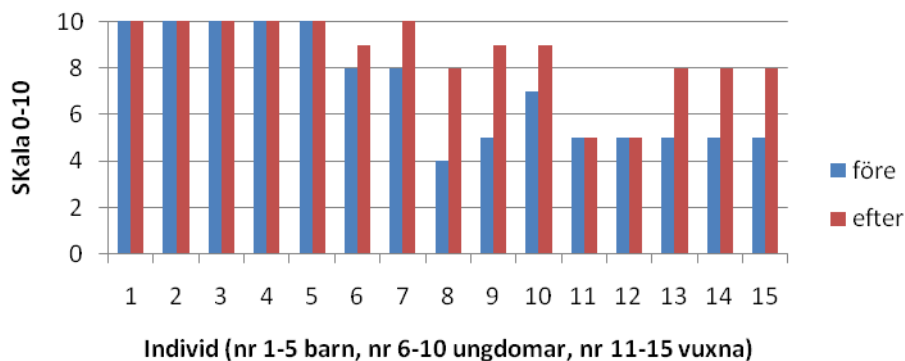
jättekonstig . det är klart att det är jag som väljer vem skulle det annars vara...

trodde det eller inte. Alla fick mer insikt i att de kan välja själva.

läsa vidare ökar deras tro att de mer nu än tidigare kan välja yrke själva

Jämförelse mellan fråga 7 och 8 - Påverkar känsla inför studier (självförtroende) om de tror att de SJÄLV kan välja yrke:
Hade ingen betydelse!

Hur stora chanser tror du att du har att SJÄLV kunna välja ditt yrke?

AKTIVITETER:

(t.ex. att ni informerat om projektet på arbetsplatsträff, informationstavlor)

3-7 år

Informerat föräldrar

13-18 år

Fått feedback från förälder att ungdomarna är så "tända" på karriärcoaching och få göra egna val.

Vuxengruppen:

Informerat om FOU-labbets syfte och målsättning. Tre av fem studerande har ändrat målsättning med studierna och har genom eget beslut valt att inte bara läsa in sjukvårdsbiträdeskompetens utan fortsätta och läsa in undersköterske-kompetens. Arbetsgivarens krav är formell sjukvårdsbiträdeskompetens.

Kommentarer:

Synd att vi inte hade en kommunal vägledare med i gruppen.

Det hade behövts mer tid för FOUprojektet, mellan tillfällena och den totala längden.